

Letno poročilo

slovenskih ljudskih šol

„Družbe sv. Cirila in Metoda“
v Trstu:

**1. osemrazredne deške šole pri
Sv. Jakobu**

s pravico javnosti (min. odl. 22. apr. 1893 št. 7790)

**2. osemrazredne dekliške šole
pri Sv. Jakobu**

s pravico javnosti (min. odl. 22. apr. 1893 št. 7790)

**3. osemrazredne dekliške šole
na Acquadottu**

s pravico javnosti (min. odl. 24. jul. 1911 št. 21.900)

○ ■ ○

Šolski leti 1914-15 in 1915-16

○ ■ ○

Sestavila šolska vodstva

○ ■ ○

1916

Samozaložba — Tiskarna „Edinost“ v Trstu

Letno poročilo

slovenskih ljudskih šol

„Družbe sv. Cirila in Metoda“

v Trstu:

1. osemrazredne deške šole pri Sv. Jakobu
s pravico javnosti (min. odl. dne 22. aprila 1893 šte. 7790)
2. osemrazredne dekliške šole pri Sv. Jakobu
s pravico javnosti (min. odl. dne 22. aprila 1893 šte. 7790)
3. osemrazredne dekliške šole na Acquedottu
s pravico javnosti (min. odl. dne 24. julija 1911 šte. 21.900)

□ □ □

Šolski leti 1914-15 in 1915-16

□ □ □

Sestavila šolska vodstva

□ □ □

1916

Op 942 / 1857

† Rado Meršek.

Grozovita vojna, ki že skoro dve leti uničuje najlepše plodove večstoletnega kulturnega življenja evropskih narodov, ne prizanaša nobenemu stanu, nobeni v vojni metež zapleteni državi, nobeni družini. Dolžnost, braniti domovino, nas veže vse in tako je tudi mnogo

učiteljev moralo zapustiti šolsko sobo ter oditi na bojišče, zastavit zdravje in življenje v obrambo domovine. Tudi lepo število učiteljev naše šole je že od začetka vojne v službi sivolaslega vladarja, našega presvitlega cesarja, dva sta celo ujeta v daljni Aziji, več drugih je bilo, k sreči le lahko, ranjenih; a za vse te nam je ostal up, da se vrnejo, ko bo sovražnik premagan ter domovina zopet prosta vojnih grozot. Eden pa se ne vrne! Rado Meršek je padel za domovino!

Rojen je bil dne 7. julija 1892. v Rocolu iz stare slovenske domače tržaške rodovine. Ko je dorasel šolski obveznosti, je bilo slovensko šolstvo v Trstu še borna pastorka, imeli smo šele 4 razrede deške in ravno toliko dekliske šole v starem poslopju pri Sv. Jakobu, na mestu katerega stoji sedanja šolska palača. Pa zavedni starši se niso plašili neugodnih razmer, ampak zvesti svojemu rodu, vpisali so malega Radeta v Ciril-Metodovo šolo pri Sv. Jakobu. Najdemo ga med učenci I. razreda v šolskem letu 1899/1900. Moral je biti zelo priden učenec, kajti, ko je premagal začetne težave, je dobil v zadnjem četrletju prvega razreda šolsko naznanilo z le eno 2, vse drugo je imel 1. Zamudil pa v tem četrletju ni sploh nobenega dne. Ravno tako priden učenec je bil v II. razredu š. l. 1900/1901; tudi šolsko naznanilo tega razreda kaže v zadnjem četrletju le eno 2, vsi drugi redi so 1. V tretjem razredu š. l. 1901/1902 ima izmed 14 redov zadnjega četrletja 9 redov 1 in 5 redov 2

ter nič zamud. Tudi v IV. razredu š. l. 1902/3 ima prav lepo izpričevalo; izmed petnajstih redov le v petju in risanju 3, potem štiri rede 2 in drugo vse 1 ter zopet nič zamud. V š. l. 1903/4 in 1904/5 je bil učenec V. razreda (2 šolski leti) s prav lepimi uspehi; pri odhodu iz ljudske šole 1905 ima naravnost krasno izpričevalo: le v nemščini ima 2, vsi drugi redi so 1.

Bil je torej pokojni Meršek že v ljudski šoli uzor učenca, kakor je bil pozneje uzoren učitelj. Le škoda, da ga je smrt naši šoli, kateri je bil v čast nekdanj kot vrl učenec in pozneje kot izvrsten učitelj, tako hitro ugrabila. Služil je na naši šoli od septembra 1912 do svoje prerane smrti 11. julija 1915. Bilo je to njegovo prvo in edino službeno mesto. Le malo časa se mu je izpolnjevala iskrena želja: posvečati vse svoje moči šoli, na kateri je užival prvo izobrazbo. Bridko občutijo njegovo izgubo ne le šola in starši, ampak tudi njegov rojstni kraj, tržaško predmestje Rocol. Ves svoj prosti čas je žrtvoval delu za svoje rojake in sosede, katerim je bil vsikdar v pomoč z besedo in dejanjem. Že osem tednov potem, ko nas je zapustil, sledeč pozivu domovine, je došla tužna vest, da je padel 11. julija 1915 na jugozapadnem bojišču na koroški meji. —

Vse tri družbine šole so se dne 15. listopada 1915 poslovile s sveto mašo zadušnico od ljubeznjivega, značajnega tovariša in za mladino vnetega učitelja.

Učenci! Posnemajte svojega učitelja R. Merška! Bodite tudi vi, kakor je bil on, uzorni učenci ter, ko dorastete, vsak v svojem stanu cel mož! Storite vsi in vselej svojo dolžnost kakor vas je on tako plemenito učil z besedo in vzgledom! Ako boste vsi taki, kakor je bil on, potem ne boste le v čast svojemu narodu, ki ga je pokojnik tako žarko ljubil, ampak tudi v ponos naše širne domovine Avstrije, kateri je pokojni Rado Meršek žrtvoval svoje mlado življenje kot junak pred svovražnikom.

Čast njegovemu spominu!

J. Vrščaj.

I. Šolsko poročilo.

Vpisovanje za šolsko leto 1916/17 se vrši začetkom šolskega leta 1916/17 dne 13., 14. in 15. septembra t. l. od 9.—11. dopoldne pri Sv. Jakobu in na dekliški šoli na Acquedottu, na deških vspeorednicah na Acquedottu pa 13., 14. in 15. septembra t. l. od 2—4 popolone. V soboto 16. sept. t. l. je šolska služba božja, v ponedeljek 18. sept. t. l. ob 8. uri zjutraj začne redni pouk.

K vpisovanju novih učencev in učenk je treba pripeljati otroka in prinesiti s seboj le-te papirje:

1. krstni list ali izpisek iz rojstne matice anagrafičnega urada,
2. izpričevalo o cepljenju kozic,
3. izpričevalo o zdravju oči, ki pa mora biti iz tekočega leta, starejše ne velja,
4. za vpis v višje razrede tudi zadnje šolsko izpričevalo.

Brez teh papirjev vpis ni mogoč. Za vsakega otroka je treba povedati tudi domovinsko občino t. j. sedež pristojnega županstva.

Dosedanji učenci in učenke teh šol morajo v dneh vpisovanja oddati zadnje šolsko naznanilo v šolski pisarni.

Staršem in njih namestnikom toplo priporočamo, večkrat poprašati v šoli po vedenju otrok. Da se izognejo globam zaradi šolskih zamud, morajo starši ali njih namestniki vsako šolsko zamudo takoj opravičiti. Za opravičevalne izgovore veljajo po postavi (§ 66. š. in učn. r.):

- a) otrokova bolezen,
- b) ako zbole osebe, ki stanujejo s šolskim otrokom v istem hišnem gospodarstvu ali po okolnostih v isti hiši, in je s tem združena nevarnost okužbe;
- c) bolezni roditeljev ali drugih rodbinskih udov, ako nujno potrebujejo otrokovo postrežbo;
- d) ako kdo v rodbini in v sorodstvu umre ali se kaj izrednega dogodi;
- e) slabo vreme, ako je otrokovo zdravje v nevarnosti;
- f) tako slaba pot v šolo, da se po njej ne more hoditi.

Če se rabi šolski otrok za domača kmetijska ali obrtna dela, se to ne šteje za opravičevalni izgovor.

Nemščina je obvezen učni predmet od tretjega razreda naprej, laščina pa neobvezen od četrtega dalje.

Telovadba je v deških razredih pri Sv. Jakobu obligatna, v dekliških neobligatna, na Acquedottu pa se ta predmet, kakor na večini mestnih šol, ki so brez telovadnice, ne uči.

II. Učiteljski zbor.

1. [☩]Deška šola.

A. Leta 1914/15.

a) V službovanje prideljeno državno učiteljstvo :

- Vrščaj Ivan**, c. kr. učitelj IX. č. r., šolski voditelj ;
Adamič Emil, c. kr. učitelj X. č. r., mobiliziran 28. 7. 1914, v ruskem ujetništvu ;
Čok Andrej, c. kr. učitelj X. č. r., mobiliziran 28. 7. 1914 ;
Dimnik Ivan, c. kr. učitelj XI. č. r., razrednik VI. razreda, 15. 1. 1915 mobiliziran ;
Engelmann Vincenc, c. kr. učitelj X. č. r., razrednik IV. b razreda ;
Garvas Ivan, c. kr. učitelj X. č. r., mobiliziran 28. 7. 1914 ;
Katnik Valentin, c. kr. učitelj XI. č. r., razrednik IV. c razreda ;
Kos Fran, c. kr. učitelj X. č. r., razrednik VII. razreda ;
Mahkota Karel, c. kr. učitelj X. č. r., prideljen c. kr. nemški deški ljudski in meščanski šoli v Trstu ;
Marinček Franc, c. kr. strokovni učitelj X. č. r., prideljen „Slovenski trgovski šoli v Trstu“ ;
Petrovec Ciril, c. kr. učitelj X. č. r., razrednik V. b razreda ;
Pirker Pavla, supletinja, razrednica III. a razreda ;
Šeme Anton, c. k. učitelj X. č. r., razrednik III. c razreda ;
Škabar Matija, c. kr. katehet X. č. r. ;
Waschte Avgust, c. kr. učitelj X. č. r., mobiliziran od 28. 7. 1914 do 11. 1. 1915, potem razrednik II. d razreda ;
Zamejic Ema, c. kr. učiteljica X. č. r., razrednica I. a in I. b. razreda ;

b) Od družbe nastavljeno učiteljstvo :

- Čuček Valerija**, radovoljka, razrednica II. c razreda ;
Čok Ana, supletinja dekliške šole na Acquedottu, do 11. 1. 1915 razrednica II. d razreda ;
Dolenc Marija, radovoljka, razrednica III. b razreda ;
Ipavec Herman, suplent, mobiliziran 28. 7. 1914, v ruskem ujetništvu ;
Jezeršek Egon, stalni učitelj, mobiliziran 28. 7. 1914 ;
Kovač Albina, radovoljka, razrednica II. b razreda ;
Lah Albina, radovoljka, razrednica II. a razreda ;
† Meršek Rado, prov. učitelj, razrednik IV. a razreda ; mobiliziran 20. 5. 1915, padel na jugozahodnem bojišču 11. 7. 1915 ;
Perharc Marija, radovoljka, razrednica I. c razreda ;
Slavec Ivan, suplent, mobiliziran 28. 7. 1914 ;
Vovk Anton, suplent, razrednik V. a razreda, od 15. 1. 1915 učil tudi VI. razred ;

c) Pomožno učiteljstvo :

- Kraljič Josip**, duhovnik župnije Sv. Vincencija, katehet na Acquedottu ;

Nartnik Andrej, duhovnik župnije Sv. Jakoba, katehet pri Sv. Jakobu od 13. 1. 1915 dalje;

Ravnik Josip, duhovnik župnije pri Sv. Jakobu, katehet pri Sv. Jakobu do 13. 1. 1915;

Rutar Julji, duhovnik župnije od Sv. Jakoba, katehet pri Sv. Jakobu;

B. Leta 1915/16.

1. Meščansko-šolski razredi.

a) V službovanje prideljeno državno učiteljstvo:

Vrščaj Ivan, c. kr. strokovni učitelj, IX. č. r. šolski voditelj, učil je nemščino v VI., VII., VIII. razredu 12 ur na teden;

Kos Fran, c. kr. strokovni učitelj, X. č. r., razrednik VIII. razreda, kustos fizikalnega in prirodopisnega kabineta, učil je: fiziko in prirodopis po 2 in računstvo po 3 ure na teden v VI., VII., VIII. razredu, skupaj 21 ur;

Marinček Franc, c. kr. strokovni učitelj, X. č., prideljen „Slovenski trgovski šoli v Trstu“;

Skabar Matija, c. kr. katehet, X. č. r., izprašan za meščanske šole, je učil po 2 uri na teden verstvo v VI., VII., VIII. in III. a, IV. a, V. a razredu;

Waschte Avgust, c. kr. učitelj X. č. r., razrednik VI. razreda, kustos zemljepisnega in zgodovinskega kabineta, učil je po 4 ure učni jezik in po 3 ure zemljepis in zgodovino v VI., VII. in VIII. razredu, skupaj 21 ur;

b) Od družbe nastavljeno učiteljstvo:

Ribičič Josip, voditelj družbine šole v Krminu, mobiliziran od 20. 5. — 15. 11. 1915, učil je po 2 uri geometrijo in geometrijsko risanje ter prostoročno risanje, po 1 uro lepomisje, petje in telovadbo v VI., VII. in VIII. razredu, skupaj 21 ur na teden.

2. Ljudska šola:

a) V službovanje prideljeno državno učiteljstvo:

Adamič Emil, c. kr. učitelj X. č. r., mobiliziran, v ruskem ujetništvu;

Čok Andrej, c. kr. učitelj X. č. r., mobiliziran;

Dimnik Ivan, c. kr. učitelj XI. č. r., mobiliziran;

Engelmann Vincenc, c. kr. učitelj X. č. r., razrednik V. b razreda, v II. polletju na dopustu zaradi bolezni;

Garvas Ivan, c. kr. učitelj X. č. r., mobiliziran;

Katnik Valentin, c. kr. učitelj XI. č. r. razrednik IV. b razreda;

Kovač Albina, suplentinja, razrednica V. b razredu v II. polletju;

Mahkota Karel, c. kr. učitelj X. č. r., prideljen c. kr. nemški deški ljudski in meščanski šoli v Trstu;

Petrovec Ciril, c. kr. učitelj X. č. r., razrednik III. c razreda;

Pirker Pavla, suplentinja, razrednica IV. a razreda;

Šeme Anton, c. kr. učitelj X. č. r., razrednik IV. c razreda;

Zamejč Ema, c. kr. učiteljica X. č. r., razrednica III. a razreda;

b) Od družbe nastavljeno učiteljstvo :

Carcovich Nikolina, radovoljka, razrednica I. b razreda ;
Čuček Valerija, radovoljka, razrednica I. c razreda ;
Dolenc Marija, radovoljka, razrednica II. b razreda ;
Erjavec Ljudmila, stalna učiteljica družbine šole v Krminu, razrednica III. b razreda ;
Ipavec Herman, suplent, mobiliziran, v ruskem ujetništvu ;
Jezeršek Egon, stalni učitelj, mobiliziran, c. in kr. poročnik ;
Lah Albina, radovoljka, razrednica I. a razreda ;
Perhac Marija, suplentinja, razrednica II. c. razreda ;
Slavec Ivan, suplent, mobiliziran, c. in kr. poročnik ;
Turk Antonija, radovoljka, razrednica II. a razreda ;
Vovk Anton, suplent, razrednik V. a razreda, učil je po 3 ure laščino v VI., VII in VIII. razredu ;

c) Pomožno učiteljstvo :

Križman Josip, duhovnik župnije Sv. Vincencija, katehet na Acquedottu ;
Nartnik Andrej, in
Rutar Julij, duhovnika župnije Sv. Jakoba, kateheta pri Sv. Jakobu.

2. Dekliška šola pri Sv. Jakobu.

Šolsko leto 1914/15.

a) V službovanje prideljeno državno učiteljstvo :

Engelman Mira, šolska voditeljica, c. kr. učit. X. č. r., razredna učiteljica II. b razreda ;
Rohrmann Milena, c. kr. učit. XI. č. r., razredna učiteljica I. a razreda ;
Škabar Matko, c. kr. katehet C. M. šol.

b) Od družbe nastavljeno učiteljstvo :

Baran Mara, stalna učiteljica, razredna učit. VII. rezreda ;
Delkin Josipina, stalna učiteljica, razredna učit. II. a razreda ;
Gantar Ana, stalna učiteljica, razredna učit. IV. a razreda ;
Hartman Amalija, sta na učiteljica, razredna učit. V. a razreda ;
Heren Marija, stalna učiteljica, razredna učit. III. a razreda ;
Kmet Marija, stalna učiteljica, razredna učit. IV. b razreda ;
Pfeifer Marija, stalna učiteljica, razredna učit. III. b razreda ;
Rozman Erna, stalna učiteljica, razredna učit. VI. razreda ;
Švigelj Josipina, suplentka, razredna učiteljica I. b razreda ;
Trdina Jožica, stalna učiteljica. razredna učit. V. b razreda.

c) Pomožno učiteljstvo :

Lah Albina, radovoljka deške šole je poučevala laščino v IV. razredu ;
Meršek Rado, začasen učitelj deške šole je poučeval laščino v V. razredu ;
Rutar Julij, duhovni pomočnik pri Sv. Jakobu, pomožni katehet.

Šolsko leto 1915/16.

a) V službovanje prideljeno državno učiteljstvo:

Engelman Mira, šolska voditeljica, c. kr. učiteljica X. č. r., razredna učiteljica III. b razreda;

Rohrmann Milena, c. kr. učiteljica XI. č. r., razredna učiteljica II. a razreda;

Škabar Matko, c. kr. katehet C. M. šol.

b) Od družbe nastavljeno učiteljstvo:

Baran Mara, stalna učiteljica, razredna učit. VIII. razreda;

Delkin Josipina, stalna učiteljica, razredna učit. I. a razreda;

Gantar Ana, stalna učiteljica, razredna učit. III. a razreda;

Hartman Amalija, stalna učiteljica, razredna učit. VI. razreda;

Heren Marija, stalna učiteljica, razredna učit. IV. a razreda;

Kmet Marija, stalna učiteljica, razredna učit. V. razreda;

Pieifer Marija, stalna učiteljica, razredna učit. IV. b razreda;

Rozman Erna, stalna učiteljica, razredna učit. VII. razreda;

Švigelj Josipina, suplentka, razredna učiteljica II. b razreda;

Trdina Jožica, stalna učiteljica, razredna učit. I. b razreda.

c) Pomožno učiteljstvo:

Lah Albina, radovoljka deške šole je poučevala laščino v IV. in V. razredu;

Carcovich Nikolina, radovoljka deške šole je poučevala laščino v VI. razredu;

Nartnik Andrej, duhovni pomočnik pri Sv. Jakobu, pomožni katehet;

Rutar Julij, duhovni pomočnik pri Sv. Jakobu, pomožni katehet.

3. Dekliška šola na Acquedottu.

A. Leta 1914/15.

a) V službovanje prideljeno državno učiteljstvo:

Goli Roža, c. kr. učiteljica X. č. r., šolska voditeljica, razrednica I. razreda.

Hočevar Pavla, c. kr. učit. XI. č. r., razrednica V. raz.

Kersnik Vida, c. kr. učit. XI. č. r., razrednica III. raz.

b) Od družbe nastavljeno učiteljstvo:

Čok Ana, suplentka, (namestovala g. Waschte - Burger).

Črnagoj Ana, provizorična učiteljica, razrednica VI. raz.

Medič Minka, definitivna učiteljica, razrednica VII. raz.

Vinšek Dora, suplentka, razrednica II. a in II. b raz.

Waschte-Burger Klotiida, definitivna učiteljica, razrednica VIII. raz.

c) Pomožno učiteljstvo:

Čok Anton, pomožni katehet, duhovnik župnije sv. Antona novega.

Vinšek Nada, radovoljka, razrednica IV. razreda.

B. Leta 1915/16.

a) V službovanje prideljeno državno učiteljstvo :

Goli Roža, c. kr. učiteljica X. č. r., šolska voditeljica, razrednica II. razreda.

Hočevar Pavla, c. kr. učiteljica XI. č. r. razrednica I. raz.

Kersnik Vida, c. kr. učiteljica XI. č. r. razrednica IV. raz.

b) Od družbe nastavljeno učiteljstvo :

Čok Ana, suplentka, razrednica V. raz.

Črnagoj Ana, provizorična učiteljica, razrednica VII. raz.

Medič Minka, definitivna učiteljica, razrednica VIII. raz.

Vinšek Dora, suplentka, razrednica III. raz.

Waschte-Burger Klotilda, definitivna učiteljica, razrednica VI. razreda.

c) Pomožno učiteljstvo :

Čok Anton, katehet, duhovnik župnije sv. Antona novega.

Čuček Valerija, radovoljka deške šole, je poučevala italijanščino v VIII. razredu.

III. Kronika.

1. Deška šola.

Šolsko leto 1914/15.

Šolsko leto 1914/15 se je pričelo v jako neugodnih razmerah v normalnem času sredi septembra. Izbruh svetovne vojne v juliju 1914 je vplival tudi na našo šolo. Učitelji v vojni obveznosti so bili poklicani pod orožje, očetje mnogih učencev so odšli na bojišča, zaslužek doma ostalih se je znižal, matere pod bremenom skrbi za prehrano družin niso imele one odločnosti, ki je potrebna za vzgojo mladine. Marsikatera družina je zapustila Trst ter se preselila k sorodnikom na kmete v sosednjih deželah. Navzlic vsemu temu se je vpisalo začetkom š. leta 845 učencev, samo 18 manj nego jih je bilo koncem š. leta 1913/14. Med letom se jih je še oglasilo 48, tako, da je število vseh vpisanih v š. letu 1913/14 doseglo 893 učencev, 30 več nego 1913/14:

Izmed učiteljev so bili pozvani pod orožje:

a) v začetku vojne 28. julija 1914:

1. Adamič Emil, 2. Čok Andrej, 3. Garvas Ivan, 4. Ipavec Herman, 5. Jezeršek Egon, 6. Slavec Ivan, 7. Waschte August;

b) med šol. letom dne 15. januarja 1915 8. Dimnik Ivan in dne 20. maja 1915 9. Meršek Rado.

Izmed vseh teh je bil odpuščen iz vojne službe početkom januarja 1915 le Waschte August, ki je 11. jan. 1915 nastopil šolsko službo, Rado Meršek je pa padel na jugozapadnem bojišču dne 11. julija 1915. Garvas I. in Ipavec H. sta bila ranjena v Galiciji, jednoletna prostovoljca Jezeršek E. in Slavec I. sta dosegla častno stopnjo c. in kr. poročnikov.

Šola je štela v celoti 17 razredov in sicer 7 zaporednih ter 10 vsporednic in sicer I. a b c, II. a b c d, III. a b c, IV. a b c, V. a b, VI. ter novootvorjeni VII. razred. Razredi I. a b, II. a b, III. a b, IV. a b, V. a, VI. in VII. so bili pri Sv. Jakobu, I. c, II. c d, III. c, IV. c in V. b pa na Acquedottu. Za nadomeščanje v vojno službovanje poklicanih učiteljev je vodstvo družbe imenovalo suplenta g. A. Vovka (vodstvo Dr. sv. C. in M. 24. 9. 1914 št. 1672, c. kr. nam. svet. 9. 10. 1914 št. 269/1) ter vsprejelo v brezplačno prakso radovoljke gospice: Čuček Valerijo, Dolenc Marijo, Kovač Albino, Lah Albino in že 1913/14 na šoli delujočo Perhavic Marijo. Z dekliške šole na Acquedottu je bila prideljena deški šoli supletinja g. A. Čok, ki je ostala na zavodu do 11. jan. 1915, ko se je vrnil v šolsko službo c. kr. učitelj A. Waschte. C. kr. učitelj K. Mahkota je bil premeščen na c. kr. nemško deško ljudsko in meščansko šolo supliat c. kr. mobiliziranega učitelja slovenščine T. Betriani; mesto Mahkote je bila šoli dodeljena z odredbo c. kr. namestništva 7. 11. 1914 št. VII. 1669 supletinja g. Pavla Pirker. Z dekliške šole pri Sv.

Jakobu v začetku š. leta prideljena suplentinja g. Josipina Švigelj se je vrnila 1. okt. 1914 vrnila na svoje mesto. Pomožni katehet g. Jos. Ravnik je v januarju 1915 nastopil službo izven Trsta, na njegovo mesto je stopil g. Andrej Nartnik, duhovnik župnije Sv. Jakoba.

V začetku šol. leta je bilo torej na razpolago poleg šolskega voditelja 16 razrednikov oziroma razrednic. Bilo je toraj mogoče v vseh razredih razven I. a in I. b uvesti reden pouk, le v prvih dveh razredih je bil uveden znižan urnik po 13 ur na teden; oba razreda je učila poludnevno c. kr. učiteljica E. Zamejic. Po odhodu c. kr. učitelja I. Dimnika v vojno službo dne 15. jan. 1915 je prevzel pouk v VI. razredu razrednik V. a razreda A. Vovk ter učil oba razreda poludnevno do konca šol. leta. Ko je odšel 20. maja 1915 še učitelj R. Meršek pod orožje, je bil njegov (IV. a) razred združen s IV. b v roki c. kr. učitelja V. Engelmana.

Še težje razmere so pa nastale z izbruhom vojne med Avstrijo in Italijo. Pet c. kr. učnih moči je ob evakuaciji državnih uradov zapustilo Trst ter se vrnilo šele v 2—3 tednih; v tem času je prevzelo v Trstu ostalo učiteljstvo pouk v vseh razredih in sicer so učili:

- I. a in I. b šolski voditelj I. Vrščaj,
- II. c in II. d radovoljka V. Čuček,
- III. a in III. b radovoljka M. Dolenc,
- IV. a in IV. b c. kr. učitelj V. Engelmann,
- III. c in del IV. c c. kr. učitelj A. Šeme,
- V. b in del IV. c c. kr. učitelj C. Petrovec,
- V. a in VI. suplent A. Vovk.

VII. šolski voditelj in A. Vovk. G. A. Kovač je bila za ta čas dodeljena dekleški šoli pri Sv. Jakobu. Tako je bilo mogoče tudi v onem težkem času, ko so vsi državni učni zavodi v Trstu zaradi izbruha vojne na bližnji jugozapadni meji države ustavili pouk, na naši šoli vzdržati razmeroma ugodno stanje pouka. Število učencev je pa silno padalo v tem času. V celem š. letu 1914/15 jih je izstopilo 231 in sicer; 63 do 1. aprila, 22 v apr., 83 od 1. do 23. maja, 28 od 24. do 31. maja in 35 v juniju. Vsi ti so se razkropili širom notranjih dežel, eni bližje drugi dalje Trsta, ter so ostali večinoma brez nadaljnega pouka, ker kot begunci niso bili nikjer siljeni hoditi v šolo. Niso pa tu vštetni oni, ki so se kmalu po 23. maju vrnili v Trst ter prihajali zopet redno v šolo; takih je bilo okoli 60.

Zadnje tedne šolskega leta je šola preživela v kritičnih razmerah. Najboljša volja učiteljstva ni mogla premagati obče vznemirjenosti, katero je še povečala skrb za prehrano, kajti aprovi-zacijska komisija takrat v Trstu še ni poslovala. Vendar se je posrečilo, šolsko leto s primerno dobrim uspehom zaključiti dne 15. julija 1915. Klasifikacija je bila seveda težavna; od 660 do konca šolskega leta navzočih učencev je bilo zrelih za višji razred

544 t. j. 82·42⁰/₀, nezrelih pa 104 ali 15·76⁰/₀ in 12 ali 1·82⁰/₀ neizprašanih. Da se pa učencem, ki so odšli iz Trsta po tretji klasifikaciji, olajša vstop v šolo v sledečem šolskem letu, je bilo sklenjeno, vse učence z ugodno klasifikacijo v III. četrtletju vsprejeti v naslednji višji razred.

V smislu odredb c. kr. nam. svetnika in vodstva družbe z dne 18. 7. 1915 št. 611 sta bila 19. julija 1915 otvorjena 2 počitniška tečaja — pri Sv. Jakobu in na Acquedottu — ki sta trajala do 15. oziroma 31. avgusta.

Med šol. letom je šola obhajala kakor običajno s slovesno službo božjo sledeče patrijotične oziroma šolske praznike: dne 5. okt. 1914 god Nj. Vel. presvitlega cesarja, spominski dan godú pokojne cesarice Elizabete dne 19. novembra, proslavo 66 letnice nastopa vlade Nj. Vel. presvitlega cesarja dne 2. dec. 1914, praznik slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda dne 5. julija 1915. Dne 3. okt. 1914 je šolska mladina vseh treh družbinih šol priredila v Narodnem domu svečanostni večer na korist Rdečega križa in onih šolskih otrok, katerih očetje so pod orožjem. Svečanosti so se udeležili razven mnogobrojnega odličnega narodnega občinstva g. c. kr. namestnik princ Hohenlohe z gospo soprogo in mnogo c. in kr. častnikov.

Predpisane verske vaje so se vršile na šoli kakor običajno vsako leto.

Učenci so se udeležili vseh mladinskih vojnih pomožnih akcij ter izdelali 173 kg papirnatih podplatov in nabrali 323 kg raznih kovin za vojne namene. Za to patrijotično delovanje je prejela šola zahvalo c. in kr. vojnega ministrstva. Med dobrotniki šole je posebno navesti deželni vojni pomožni urad na c. kr. namestništvu, ki je daroval po naklonjenosti visokorodnega gosp. podpredsednika c. kr. namestništva grofa H. Attemsa 400 K (za vse tri šole) in sicer 100 K za učne knjige otrokom, katerih očetje so v vojni službi in 300 K za nakup čevljev. Ženska CM podružnica je tudi v tem letu oskrbela mnogim učencem obuvalo. Vsem dobrotnikom iskrena hvala!

Šolo je nadzoroval gosp. c. kr. okrajni šolski nadzornik I. Nekermann dne 4. svečana, 27. sušca in 13. ter 14. malega srpana.

V teku šolskega leta je položil izpit učne vsposobljenosti za meščanske šole II. skupina c. kr. učitelj F. Kos v pomladnem terminu v Gorici.

Šolsko leto 1915/16.

Šolsko leto se je začelo ob rednem času v sredi septembra 1915. Vpisalo se je 810 učencev, med temi v tri prve razrede — dva pri Sv. Jakobu, eden na Acquedottu — 62+62+67=191 učencev; v celoti toraj 150 več nego jih je bilo koncem minolega šolskega leta. Med šolskim letom se je oglasilo še 111

učencev in sicer večinoma takih, ki so le zaradi vojnih razmer zamudili normalni vstop v septembru 1915. Mnogo teh je bilo med tem brez pouka. V celoti je toraj vpisanih 921 učencev, toraj 28 več nego v minolem šol. letu. Šola je obsegala 17 razredov in sicer 8 zaporednih in 9 vsposednic. Pri Sv. Jakobu so razredi I. a b, II. a b, III. a b, IV. a b, V. a, VI., VII. in novotvorjeni VIII. razred, na Acquadottu so pa vsposednice: I. c. II. c, III. c, IV. c in V. b. Šola je toraj navzlic skrajno neugodnim razmeram napredovala kvalitativno in kvantitativno: razširila se je v normalno osemrazrednico ter zvišala število učencev. Ker pa učni načrti za Primorsko (odredba c. kr. namestništva 10. 8. 1888. št. 7307) obsegajo le eno — do šestrazredne ljudske in trirazredne meščanske šole — v smislu odredbe c. kr. ministrstva za uk in bogočastje z dne 8. 6. 1883 št. 10618 člen IV. — je vodstvo družbe odobrilo z odredbo 11. 10. 1915. št. 856 od šolskega vodstva predloženo uvedbo strokovnega pouka po učnem načrtu za meščanske šole (začasno na podlagi normalnega oziroma uzornega učnega načrta za meščanske šole odobrenega od c. kr. ministrstva z odredbo z dne 15. 7. 1907 št. 2368 oziroma 27. 6. 1909 št. 16568) v VI., VII. in VIII. razredu z ozirom na to, da je bil že za VII. razred uveden začasno v š. letu 1914/15 poseben, učnemu načrtu II. razreda meščanskih šol podoben učni načrt. Z ozirom na to učno uredbo je toraj šola v bistvu razdeljena v normalno petrazredno ljudsko in trirazredno meščansko šolo. Tekom šolskega leta je učiteljski zbor izdelal lasten učni načrt za to šolo, ki ga je vodstvo družbe, potem ko je sklenilo deško šolo pretvoriti v ljudsko in meščansko, predložilo c. kr. šolskim oblastim v odobrenje. S pričakovanim odobrenjem predloženega učnega načrta po c. kr. naučnem ministrstvu bo toraj deška šola družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu ne samo v bistvu ampak tudi formalno preosnovana v ljudsko in meščansko šolo.

V začetku šolskega leta je bilo na razpolago poleg šolskega voditelja 14 učnih moči in sicer: c. kr. učitelji V. Engelmann, V. Katnik, F. Kos, C. Petrovec, A. Šeme, A. Waschte, c. kr. učiteljica E. Zamejic, iz Krmina sem premeščena družbina učiteljica Lj. Erjavec, supletinji M. Perhac (imenovana z odredbo vodstva družbe 7. 9. 1915 št. 747) in P. Pirker (znova prideljena z odredbo c. kr. namestništva 19. 11. 1915 št. VII. 11396) in suplent A. Vovk ter radovoljke V. Čuček, M. Dolenc in A. Lah. Z odredbo vodstva družbe 11. 10. 1915 št. 856 oziroma 28. 10. 1915 št. 897 sta bili vsprejeti v brezplačno prakso gospici N. Carcovich in A. Turk, z odredbo vodstva družbe 15. 11. 1915 št. 927 je bil pa šolski voditelj družbine šole v Krminu Josip Ribičič pridelen tej šoli, Tako je v novembru dosegla šola število potrebnih učnih moči ter je bilo mogoče, v vseh ljudskošolskih razredih uvesti normalni urnik, v meščanskošolskih pa do takrat premalo število učnih moči (3) zvišati na normalno število (4). Šola je obhajala v družbi z obema dekliškima šolama s skupno

službo božjo pri Sv. Jakobu oziroma v mestu (v cerkvi sv. Antona in v ulici Ronco) vse patrijotične in šolske praznike, namreč god Nj. V. presvitlega cesarja, spominski dan godu pokojne cesarice Elizabete, proslavo 67letnice nastopa vlade Nj. V. presvitlega cesarja in praznik slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda. Pod vodstvom c. kr. učitelja K. Mahkote se je vršila 1. dec. 1915 s sodelovanjem otrok vseh treh šol družbe sv. Cirila in Metoda slavnost 67letnice nastopa vlade Nj. V. presvitlega cesarja, katere se je udeležil tudi gospod c. kr. namestnik baron Fries-Skene. Tudi pri drugih šolskih prireditvah, o katerih poročata vodstvi dekliških šol, je sodelovalo učiteljstvo in mnogo učencev deške šole. Posebno je omeniti v umetniškem oziru zelo uspelo prireditev „V kraljestvu palčkov“, delo učitelja J. Ribičiča.

Učiteljstvo se je udeležilo podpisa III. in IV. vojnega posojila v družbi z učiteljstvom obeh oziroma pri IV. posojilu onega dekliške šole na Acquadottu. Četrtega vojnega posojila so podpisali po 100 K sledeči učenci: Tinta K. II. b, Mahnič Sr. V. a, Zeme M. III. b, Kočevar A. III. a, Milič Zv. V. a, Morel M. III. a, Dolgan A. VII., Knezić F. I. c, Gasperčič VI. IV. c, Krže I. III. c, Mezinec J. V. b, Macjus M. IV. c, Najdič D. III. c, Spačal F. I. c, Parčina Zv. I. c, Sturm M. V. b, Bosak VI. I. c, Stekar K. V. a — in sicer prvih 17 pri šolski nabiralnici, zadnji pa naravnost pri „Jadranski banki“. Vsak izmed 17 razredov pa je skupno podpisal po 100 K na korist družbi. V celoti so učenci podpisali K 3500 IV. vojnega posojila.

V tednu Rdečega križa so učenci nabrali 81 članov temu društvu. Učenci so naročili 120 znakov za čepice s sliko presvitlega cesarja, ter 100 slik „Zvesta zaveznika“ in darovali za vojne namene potom hranilnih pušic c. in kr. vojnega ministrstva K 188'68.

Predpisane verske vaje so se tudi leios vršile po običajnem redu. Od II. polletja naprej se učenci meščanskošolskih razredov udeležujejo skupne službe božje ob nedeljah in praznikih.

Pri „Mednarodni akc. družbi za zavarovanje zoper nezgode“ se je zavarovalo 48 učencev z zneskom 80 vinarjev zoper nezgode v šoli ali na poti v šolo.

Vsled odredbe c. kr. namestništva je cepil mestni zdravnik vsem učencem in večini učiteljstva v marcu kozice.

V II. polletju so na šoli imeli hospitacije in praktične vaje dijaki začasno v Trstu otvorjenih učnih tečajev obeh goriških slovenskih c. kr. učiteljskih (odredba vodstva družbe 7. 3. 1916. št. 186). Razven tega je c. kr. namestništvo z odredbo 8. 2. 1916 št. VII 190/16 dovolilo učiteljski kandidatinji Mileni Perharc hospitirati in poskusno poučevati na tej šoli.

C. kr. učitelj V. Engelmann je nastopil 15. 2. 1916 trimesečen dopust zaradi bolezni; na njegovo mesto je c. kr. namestništvo odredilo (23. 3. 1916 št. VII. 273/1) v službovanje poklicati suplentinjo A. Kovač; pozneje je bil ta dopust podaljšan za

nadaljne tri mesece. G. A. Vovk je dobil z odredbo vodstva družbe 1. 2. 1916. št. 109 dvamesečen dopust zaradi bolezni. Namestovali so ga ostali člani učiteljskega zbora.

Med raznimi dobrotniki šole je hvaležno navesti žensko C. M. podružnico, ki je tudi v tem letu oskrbela učencem obuvala (copat), gosp. veletrgovca A. Anžiča, ki je podaril za nabavo revnim učencem potrebnih učnih potrebščin 100 K, gosp. Jako Štoka, ki je v svoji knjigotržnici nabral za vse tri družbine šole 140 K ter za deški šoli pripadajoči del 65 K dal na razpolago zvezkov in drugih potrebščin in tržaško hranilnico za dar 50 K za šolske knjige. Srčna hvala tem in vsem drugim, ki so se spominjali naših učencev!

Šolo so nadzorovali: c. kr. deželni šolski nadzornik gospod Fr. Matejčič 25. in 26. oktobra 1915, c. kr. okrajni šolski nadzornik prof. I. Nekermann 24., 25., 26. in 29. svečana in 11., 13., 24., 28., 29. in 30. sušca t. l.; verski pouk je nadzoroval preč. tržaški škof mons. dr. Andrej Karlin dne 8. aprila in škofijski komisar konzistorijalni svetnik župnik g. dr. A. Vattovaz dne 9. in 13. maja t. l. Gospica M. Dolenc je v juniju t. l. izpopolnila svoj na tržaškem nemškem liceju in goriškem učiteljišču v letu 1914 položeni zrelostni izpit na c. kr. učiteljišču v Ljubljani tudi za slovenski učni jezik.

2. Dekliška šola pri Sv. Jakobu.

Šolsko leto 1914/15.

Pretresujoči vesti o sarajevskem atentatu ob koncu šolskega leta 1913/14. je sledil v počitnicah izbruh svetovne vojne. Toda kljubu grmenju topov na severu in jugu naše monarhije je šolsko leto 1914/15 pričelo redno.

Vpisovanje učenk se je vršilo 14. in 15. septembra.

Slovesna sv. maša je bila v cerkvi sv. Jakoba dne 17. septembra.

V šolskem letu 1914/15. se je otvoril na naši šoli VII. razred. Šolsko vodstvo je namreč z dopisom z dne 11. maja 1914. št. 162 prosilo družbino vodstvo v Ljubljani, da razširi našo šolo polagoma v v osemrazrednico. Družbino vodstvo je to prošnjo upoštevalo ter je sklenilo v svoji seji dne 8. julija 1914, da se otvori VII. razred takoj v jeseni. G. c. kr. nam. svetnik v Trstu je odobril vodstveni sklep z razpisom z dne 3. avgusta 1914. št. 231/1. Ker je pa C. M. D. izgubila vsled vojne velik del dohodkov, zato ni nastavila v šolskem letu 1914/15 na svojih zavodih nobene nove učne moči. Pomagali smo si na ta način, da smo odpravili tretjo vspelednico I. razreda, ki je bila otvorena leto popreje; mesto te smo odprli VII. razred. S tem sta bila sicer oba I. razreda prenapolnjena, a imeli smo VII. razred, ki je bil zelo potreben. Tako je bilo v tem šolskem letu 12 razredov in sicer za prvih pet razredov paralelke, VI. in VII. razred pa sta bila nerazdeljena.

Ker je bilo poklicanih 7 učiteljev deške šole že v počitnicah pod orožje, zato je družbino vodstvo v Ljubljani določilo z odlokom z dne 4./9./1914 št. 1598, da odstopimo 1 učno moč deški šoli. Z naše dekliške šole je odšla na deško šolo gđc. J. Švigelj. Vsled tega smo združili oba V. razreda v en razred. Tekom 14 dni se je zglasilo na deški šoli 5 radovoljk, zato se je vrnila gđc. J. Švigelj, ki je poučevala ta čas I. razred deške šole, na našo šolo. Naš V. razred smo razdelili zopet v V.a in V.b razred.

Verouk je poučeval v II. a, III. a, IV. a, V. a, VI. in VII. razredu g. Škabar M., c. kr. katehet; v I. a, I. b, II. b, III. b, IV. b in V. b razredu g. Rutar J., duhovni pomočnik pri Sv. Jakobu.

Laščino sta poučevala po 2 tedenski uri, v IV. razredu gđc. Lah Albina, radovoljka deške šole; v V. razredu g. Meršek Rado, učitelj deške šole. Pouk v tem predmetu je neobvezen.

V proslavo godovnega dne našega presvitlega vladarja je priredila dne 3. oktobra naša dekliška šola skupno z deško šolo krasno uspelo šolsko slavnost v gledališčni dvorani Narodnega doma v prid „Rdečega križa“. Prireditev sta počastila s svojo navzočnostjo Nj. Prejasnost c. kr. namestnik princ Hohenlohe z gospo soprogo. Visoka gosta sta se zelo pohvalno izrazila o dovršenem nastopu naših otrok. Otroci so peli naše večno lepe narodne pesmi in uprizorili igro „Stari vojak“. Živa slika je predstavljala avstrijske narode, ki se klanjajo našemu preljubljenemu vladarju. Lepo uspela prireditev se je ponovila na občo željo dne 11. oktobra. Čisti dobiček 880 K 86 h se je razdelil tako, da je dobil odbor „Rdečega križa“ 440 K 43 h. Enaka svota se je razdelila med vse C. M. šole v Trstu za nakup knjig in šolskih potrebščin ubogim otrokom.

Ker je bila 4. oktobra nedelja, zato je praznovala šolska mladina glasom odloka namestniškega svetnika god Nj. Vel. presvitlega cesarja 5. oktobra s slovesno službo božjo v cerkvi sv. Jakoba.

Sv. maše zaдушnice za pokojno cesarico Elizabeto so se udeležile učenke 19. novembra.

Obletnico nastopa vlade našega presvitlega vladarja je praznovala šolska mladina tudi s slovesno službo božjo v cerkvi sv. Jakoba dne 2. decembra. Po sv. maši so se zbrale učenke v šolskih prostorih, kjer so zapele cesarsko pesem; učiteljstvo jim je opisalo, kako se je naša država utrdila za dolgoletnega vladanja našega presvitlega cesarja, spremljanega od blagoslova večletnih mirnih časov. Pojasnilo jim je tudi veliki svetovno zgodovinski pomen sedanjih časov, ko se žrtvujejo za obrambo države vsi pod Habsburškim žezlom zedinjeni narodi. Še pred 2. decembrom se je opozorilo učenke pri zgodovinskem, zemljepisnem in jezikovnem pouku na zgodovinski pomen obletnice.

Isti dan je učiteljstvo tudi požrtvovalno sodelovalo pri „Vojaškem dnevu“, katerega je priredilo tržaško občinstvo za bo-

žične darove vojakom na bojišču. Čisti dobiček tega dneva je znašal nad 50.000 K.

Bolj kakor druga leta so bili letos potrebni naši otroci za zimo gorkih oblek in obuval. Skrb zato je prevzela tudi v tem letu tukajšna ženska C. M. podružnica, ki je poslala precejšno število črevljev, oblek in perila našim učenkam. Ker v pokritje stroškov niso zadostovali tudi njeni viri, zato so priredile vse C. M. šole dne 20. decembra v Narodnem domu „Božičnico“. Učenci in učenske so tudi to pot tako ugajali s svojim lepim nastopom, da se je prireditev ponovila 10. januarja 1915. Pri šivanju oblek je pridno pomagalo tudi naše učiteljstvo; naredilo je 42 komadov. Učenske VII. razreda so zgotovile 10 oblek.

Tudi društvo „Marijin dom“ je obdarilo nekatere učenske s toplimi oblekami.

Iskrena hvala vsem!

Z ozirom na težke čase, ki so nastali vsled vojne, je izdalo c. kr. min. za nauk in bogočastje meseca januarja spomenico o varčnosti pri rabi živil z naročilom, naj se ista po vseh razredih zmožnosti dotičnih učenk primerno objavi in pojasni. Učiteljstvo je to storilo ter je razobesilo spomenico po vseh razredih na vidnem prostoru tako, da so jo otroci lahko ponovno čitali.

Kljubu temu, da pripadajo učenske naše šole skoro izključno ubogim delavskim slojem, so napletle za vojake, stoječe v bojnih vrstah, 17 parov volnenih dokolenic in 8 parov volnenih zapestnic. Papirnatih podplatov so sešile 4285 parov.

Tudi pri nabiranju kovin v vojne svrhe so pridno sodelovale. Prinesle so razne predmete iz bakra, medi, cina in cinka, katerih skupna teža je znašala 56 kg. V prid „Rdečega križa“ so nabrale učenske 6 K 30 h. V isti namen so darovali otroci tudi pri skupnem posetu dobrodelne predstave v kinematografu pri Sv. Jakobu.

G. okrajni šolski nadzornik prof. I. Nekermann je nadzoroval šolo 19. aprila 1915 ter je izrazil zadovoljstvo nad dejstvom, da tudi v tem letu ni imel na šoli niti en razred poldnevnega pouka, ter da se je pouk v teh težkih časih vršil tako redno.

Verouk je nadzoroval g. konzistorijalni svetnik dr. A. Vattovaz dne 18. maja.

Prvo sv. obhajilo smo slovesno obhajali dne 6. maja. Druge učenske so bile tekom leta 3 krat pri spovedi in sv. obhajilu.

Dne 23. maja, ravno binkoštno nedeljo je Italija, naša dotdanja zaveznica, napovedala vojno naši monarhiji. Večina naših učiteljic je bila tedaj na počitnicah v Ljubljani. Ker so bili vlaki prvih 14 dni na razpolago izključno vojaštvu, zato se niso mogle vrniti gdč. na svoja mesta. Kljub temu pa nismo prekinili niti en dan s poukom. Učenske vseh razredov smo razdelili v 5 oddelkov. Ker so bile na razpolago le 3 učne moči, namreč gdč. Delkin, gdč. Kmet in voditeljica, zato nam je deška C. M. šola, ki je imela več učnih moči na razpolago, odstopila radovoljko gdč. Albino Kovač. Tako so bili preskrbljeni 4 oddelki z učnimi

močmi, 5. oddelek pa je poučevala ona učiteljica, ki je bila prôsta vsled verouka. Ker je nekaj učenk ob času italijanske vojne napovedi odšlo iz Trsta in ker se je uvedel s 1. junijem dopoldanski pouk, zato je bilo možno zdržati na ta način 14 dni. Ko so se gdč. učiteljice vrnile po preteku dveh tednov na svoja mesta, so se razredi zopet razdelili. Radovoljko gdč. Albino Kovač smo oddali zopet deški šoli.

Ob priliki zavzetja Lvova po naših hrabrih četah, je bila dne 26. junija zahvalna sv. maša v cerkvi sv. Justa. Udeležile so se je učenke višjih razredov z učiteljstvom. Dan je bil šole prost.

Učiteljstvo je tudi v tem letu priredilo z učenkami več poučnih izletov in izprehodov, ki so bili mladini tudi v razvedrilo.

Zdravstvenô stanje učenk je bilo navzlic kritičnemu letu še dokaj ugodno. Nalezljive bolezni se sicer niso širile, a umrle so 4 učenke: Klemenc Marija v I. a razredu, Kocjan Dragica v II. a razredu, Ličen Antonija v III. a razredu in Fabjančič Marija v III. b razredu. Bodi jim zemljica lahka!

Glasom odloka c. kr. nam. svefnika z dne 28. novembra št. 315/1, smo zaključili I. četrletje dne 5. decembra; II. četrletje dne 15. februarja; III. četrletje 1. maja; IV. četrletje 15. julija s slovesno sv. mašo v cerkvi sv. Jakoba.

Z ozirom na odlok c. kr. nam. svetnika z dne 15./7. 1915 št. 131/ in glasom družbinega naročila z dne 22./7. št. 624 se je vršil od 19. julija do 30. avgusta počitniški tečaj. Tega dne se je zaključil glasom odloka c. kr. nam. svetnika z dne 27. avgusta št. 123/6, zato da so se temeljito posnažili in prezračili šolski prostori do začetka novega šolskega leta. Obisk tega tečaja za učenke ni bil obvezen, zato so ga obiskovale večinoma le manjše deklíce, katerih matere niso rabile pri domačem delu. Prvi dan je tečaj posetilo 239 učenk. Tega števila tečaj ni dosegel noben dan več, kar je bilo pričakovati, ker na naši šoli otroci niso dobili hrane, dasiravno se je prosilo tržaško občino, ki je pa preskrbela le svoje občinske šole. Učiteljstvo je gojilo v tečaju največ ročna dela, telovadbo, petje in deklamacije. Vodilo je tudi učenke na izprehode. Ker ni bilo potrebno, da bi bile za celo dobo počitniškega tečaja vse učne moči na mestu, zato so vsakih 14 dni poučevala 3 učiteljice. Red po katerem so se vrstile smo določili potom žrebanja. Tako se je to šolsko leto zaključilo pravzaprav s počitniškim tečajem.

Šolsko leto 1915/16.

Vpisovanje učenk se je vršilo 13. 14. in 15. septembra. 17. septembra so se zbrale učenke v šoli; slovesna sv. maša je bila v cerkvi sv. Jakoba 18. septembra.

V tem šolskem letu se je otvoril na naši šoli VIII. razred glasom družbinega odloka z dne 31./8. 1915. št. 726. Ker C. M. D. za ta razred ni nastavila nove učne moči, zato smo odpravili paralelko V. razreda. Tako smo imeli v tekočem šolskem letu 12

razredov, in sicer za prve štiri razrede paralelke; V., VI., VII. in VIII. razred so bili nerazdeljeni.

Verouk je poučeval v III. a, IV. a, V., VI., VII. in VIII. razredu g. Škabar M., c. kr. katehet; v I. a, I. b, II. a, II. b in III. b razredu g. Rutar J., duhovni pomočnik pri Sv. Jakobu; v IV. b razredu g. Nartnik A., tudi duhovni pomočnik istotam.

Laščino je poučevala po 2 tedenski uri v IV. in V. razredu gdč. Lah Albina, radovoljka deške šole. V VI. razredu je poučevala po 3 tedenske ure gdč. Carcovich N., tudi radovoljka deške šole.

G. Meršek Rado, ki je v minolem šolskem letu poučeval laščino na naši šoli, je padel tekom počitnic junaške smrti na jugozapadnem bojišču. Bodi mu ohranjen blag spomin!

Dne 29. septembra je bil pouka prost dan, da so nabirale učenke volno, platno in druge tkanine v vojne svrhe. Nabrale so nad 40 kg raznega blaga.

Dne 4. oktobra je praznovala šolska mladina god Nj. Vel. cesarja s slovesno službo božjo v cerkvi sv. Jakoba, dne 19. novembra pa je prisostvovala sv. maši zadušnici za pokojno cesarico Elizabeto.

Na inicijativo ravnatelja nemške meščanske šole v ulici Fontana g. A. Brunlechnerja, so priredile mestne in okoličanske šole vseh narodnosti prve dni decembra v gledališču Fenice semenj, na katerem so se prodajala ročna dela, izvršena in darovana od tržaške mladine. Ves dobiček tega semnja se je porabil za božičnico našim junakom na jugozapadnem bojišču. Temu vabilu se je odzvala tudi naša šola, ki je izvršila in darovala v ta namen sledeča dela:

Iz finega crepe papirja: 520 znakov v mestnih in cesarskih barvah; 8 senčnikov za svetiljke, okrašenih s svilenimi trakovi; 27 košaric, 14 klobučkov, 2 torbici, 4 čreveljčke. Vse v mestnih in cesarskih barvah.

Iz lepenke: 16 koškov; iz lepenke z ročno slikarijo okrašeno: 2 škatljici za pismen papir, 2 pripravi za časopise, 2 košari za pisma.

Iz žice: 2 koška ovita s crepe papirjem; 1 lesen košek, 1 slamnat košek.

Nad 4 kg bonbonov za napolnjenje naštetih koškov. 500 vojnopoštnih dopisnic. 26 razglednic — 2 slikani razglednici (ročno delo).

Kvačkana ročna dela: 6 obročkov za prtiče, 1 velik ovratnik iz zvezdic, 1 kravata, 3 damske ročne torbe, 1 denarnica, 8 podkladkov, 6 krp za prijemanje loncev, 1 kos bordure za perilno omaro, 1 baržunasta blazina za divan okrašena z zvezdicami, 8 baržunastih toaletnih blazinic okrašenih s kvačkanimi zvezdami, 4 svilene toaletne blazinice prevlečene s kvačkanimi okraski, 1 kvačkana blazinica za igle v obliki solnčne rože, 1 svilena in 1 baržunasta blazinica za igle v obliki cvetk. Kvačkana galanterija za okrasek pri svetiljki v obliki zračnega letala.

Idrijsko delo : 6 podkladkov.

Pletenje : 2 para zapestnic, 6 krp za prijemanje loncev.

Vezenje : 8 velikih prtičev, 14 malih prtičev, 12 berilnih znamenj, 2 obročka za prtiče, 1 torbica za glavnike, 1 torbica za shranjevanje igel za klobuke, 6 ročnih torbic, 1 kos bordure, 1 blazina za divan, 1 milieu, 1 mapa za pisalno mizo z vezanim cesarskim orlom, 1 etui za smodke.

Richelieu dela : 2 svileni blazinici okrašeni z richelieu vezanjem, 2 damski ročni torbi, 1 blazina za shranjevanje robcev (sachet), 2 velika podkladka. Prtiček za toaletno mizico (pointlace delo), 1 blazinica (hardanger delo), 1 mrežkan milieu.

Ker so učenke naše šole skoro izključno ubogih delavskih staršev, zato ne bi bile mogle izvršiti vseh teh ročnih del, ako ne bi učiteljstvo prispevalo v veliki meri za nabavo materiala. Isto je poleg tega žrtvovalo tudi mnogo svojega časa, da je bilo delo izvršeno pravočasno. Ko so bila vsa ta ročna dela narejena, je priredilo učiteljstvo v posvetovalnici razstavo, katero so si ogledale vse učenke.

Pri otvoritveni slavnosti semnja dne 1. decembra dopoldne je našo šolo zastopala voditeljica, ki je pomagala potem tudi pri prodaji ročnih del v „Šudetskem paviljonu“.

Poleg tega je priredila istega dne popoludne naša šola skupno z ostalimi C. M. šolami pod pokroviteljstvom tukajšnje ženske C. M. podružnice v gledališčni dvorani Narodnega doma slavnostno predstavo v proslavo 67. letnega vladanja našega presvitlega cesarja. Uprizorila se je spevoigra „Habsburški rod“. V spevoigri se vrste patriotične pesmi, deklamacije in skioptične slike. Pri vseskozi vzpeli prireditvi ima največ zaslug g. K. Mahkota. Prireditve sta počastila s svojo navzočnostjo c. kr. namestnik baron Fries-Skene z gospo soprogo ter razni drugi dostojanstveniki. Dobiček te prireditve je bil namenjen našim junakom ob Soči ; prejeli so za božičnico 1100 K.

2. december je bil pouka prost dan. Šolska mladina je prisostvovala slovesni sv. maši v cerkvi sv. Jakoba.

Istega dne je bil po Trstu in okolici cvetlični dan tudi v prid božičnice junakom na bojnem polju Naša telovadnica je bila pod vodstvom tovariša V. Engelmana, c. kr. učitelja deške šole, središče te prireditve za Št. Jakobski in Magdalenski okraj. Tudi tu je naše učiteljstvo pridno sodelovalo. Ker se je ta dan vršil v znamenju planike, ki je najljubša cvetka našega prevzvišenega vladarja, zato je poslala šola odboru za prireditve cvetličnega dne 230 pravih planik, katerih vsaka je bila okrašena s svilenim trakom v mestnih barvah.

V decembru je vse učiteljstvo naše šole podpisalo skupno z ostalim C. M. učiteljstvom v Trstu 1000 K tretjega vojnega posojila.

Za božič je tudi letos obdarila tukajšnja ženska C. M. podružnica precejšnjo število učenk s toplimi oblekami in obuvalom. Iskrena ji hvala!

Glasom odloka c. kr. nam. svetnika smo pričeli 7. januarja nepretrgan dopoludanski pouk.

Vsled odredbe c. kr. namestništva se je uvedla v II. poluletku za učenke VI., VII. in VIII. razreda skupna nedeljska sv. maša v cerkvi sv. Jakoba.

Dne 5. marca so zopet vse tri C. M. šole uprizorile pod pokroviteljstvom tukajšnje ženske C. M. podružnice v Narodnem domu javno prireditev, ki je vsebovala zbirko narodnih in domoljubnih pesmic in igro „Dva prostovoljca“. Izorno vspela prireditev se je 7. marca ponovila. Čisti dobiček se je porabil za obleke ubogim otrokom; 250 K so dobili naši junaki na Dobrodo. Na naši šoli je dobilo blago za obleke 28 najrevnejših učenk.

Dne 27. marca je odposlalo šolsko vodstvo 56 učnih knjig odboru za begunce južnih dežel na Dunaju. Knjige so bile dar učenk in učiteljstva.

Da se izognemo epidemiji koz, je cepil mestni zdravnik učenske vseh razredov dne 27., 28., 29. in 30. marca. Zdravstveno stanje učenk je bilo z ozirom na obstoječe razmere še precej ugodno. Umrle so tri učenke:

Nolda Ana v I. b razredu; Mušič Libera v II. b razredu; Grgič Josipina v III. b razredu.

Bodi jim lahka zemljica domača!

G. okrajni nadzornik, profesor Ivan Nekermann, je nadzoroval našo šolo dne 17. in 31. marca ter 1., 3., 4., 5., 6., 8., 11. in 13. aprila; 18. in 19. aprila je pregledoval pismene izdelke učenk. Priporočal je učiteljstvu domoljubno vzgojo, se pohvalno izrazil o učnih uspehih, a prav posebno so mu ugajale od učiteljstva izdelane slike za pouk v realijah in v nemščini. Verouk je nadzoroval konzistorijalni svetnik g. dr. A. Vattovaz dne 9. in 10. maja.

Dne 26. aprila je dobila gdč. E. Rozman, razredna učiteljica VII. razreda, vsled živčne bolezni dopust do 14. junija. Ker tudi tedaj še ni okrevala, se ji je dopust podaljšal do konca tekočega šolskega leta. Njen razred smo združili z VIII. razredom; pouk v tem združenem razredu je prevzela gdč. M. Baran, razredna učiteljica VIII. razreda.

V tednu „Rdečega križa“ od 1. do 7. maja so pridobile naše učenke temu društvu 39 udov in nabrale 60 K. Razume se, da je tudi vse učiteljstvo pristopilo k društvu. Dne 2. maja je 10 deklic VII. in VIII. razreda prodajalo znake in cvetke v Št. Jakobskem okraju v isti namen. Dne 7. maja pa je bil shod staršev v naši telovadnici, kjer je g. I. Vrščaj, voditelj deške šole, pojasneval staršem pomen tega društva ter priporočal podpisovanje IV. vojnega posojila.

V maju je podpisalo učiteljstvo skupno z učenkami 1000 K IV. vojnega posojila. Deklice I. I., Spačal Ana, Vodopivec Avrelija in Stekar Ema so podpisale po 100 K, ostale učenke in učiteljstvo pa 600 K. Prvi rok 60 K je in bo vselej

plačalo učiteljstvo, drugi rok 43 K 80 h pa učenke. To vojno posojilo so naklonile učenke in učiteljstvo C. M. D. v prid.

V juniju so priredile vse tri C. M. šole v gledališčni dvorani Narodnega doma „V kraljestvu palčkov“, bajko s petjem v treh dejanjih. Vsled vzgojnega pomena te igre sta bili tudi dve 10 vinarški predstavi izključno za deco mestnih in okoliških šol. Dohodki teh prireditev so znašali 1371.90 K. Čisti dobiček 1023.80 K se je razdelil tako, da je dobilo vodstvo C. M. D. v Ljubljani 511.90 K; enak znesek se je poslal društvu za oskrbo vojnih sirot. Šoli je ostala garderoba za 40 malih igralcev. Ta se hrani na dekliški C. M. šoli na Acquedottu, ker imajo nekatere učiteljice te šole največ zaslug, da je ta prireditev tako lepo uspela.

Dne 3. junija je dobila gđc. A. Gantar, razredna učiteljica III. a razreda, vsled bolezni dopust do konca tekočega šolskega leta. Njen razred je prevzela gđc. M. Pfeifer, razredna učiteljica IV. b razreda, ker sta se oba IV. razreda združila v en razred. V tem združenem razredu je poučevala gđc. M. Heren, razredna učiteljica IV. a razreda.

Dne 7., 14. in 21. junija so hošpitalirali kandidatje in kandidatnje goriškega učiteljsišča na naši šoli.

Tudi letos je priredilo učiteljstvo z učenkami več izprehodov in izletov, ki so bili mladini v pouk in zabavo.

Učiteljski zbor je imel tekom leta 10 rednih in eno izredno konferenco. Pri teh se je razpravljalo o došlih dopisih šolskih oblasti, o uradnih spisih, o učni metodi, o domoljubni vzgoji, o prispevkih v vojne svrhe, o šolskem obisku, o higijeni, o štedljivosti pri rabi živil, o učnih uspehih in drugem. Izdelali so se tudi sledeči referati: 1. Kako privedemo naše učenke do dobrih spisnih nalog. 2. Določbe o enotnem razzlogovanju na naši šoli. 3. Zgodovinske učne slike v našem III. razredu. 4. Zemljepisna učna snov v istem razredu.

Letošnja zbirka učenk za vdove in sirote padlih vojakov je znašala 38 K 11 h.

Za spominske liste je poslala šola vojnooskrbovalnemu uradu na Dunaj 40 K. V hranilne pušice istega urada so nabrale učenke 87 K 78 h.

Znakov s sliklo Nj. Vel. presvitlega cesarja so učenke naročile za skupno svoto 18 K.

Glasom odloka c. kr. nam. svetnika se je končalo prvo četrtletje 3./12. 1915, drugo četrtletje 12./2. 1916, tretje četrtletje 29./4. 1916. Sklep šolskega leta je bil 15./7. 1916.

3. Dekliška šola na Acquedottu.

Šolsko leto 1914./15.

V tem šol. l. se je otvoril v smislu odloka družbenega vodstva iz l. 1909. št. 1918. osmi razred. Upisovanje se je vršilo 12. 13. in 14. sept., šolska maša pa 17. sept. v jezuitski cerkvi. Dne 18. sept. se je pričel reden pouk. Ker je bilo 7 učiteljev deške

šole poklicanih pod orožje, je odredilo družb. vodstvo, naj ena učiteljica naše šole poučuje začasno na deški šoli. Določilo se je za to gđc. A. Čok.

G. Nada Vinšek, ki je istega leta dokončala študije v Gorici, je nastopila na naši šoli službo kot radovoljka.

Ker je nedostajalo šolskih sob, se je uvedel poldnevni pouk v I. II. in III. razredu. Meseca oktobra smo dobili na razpolago še eno šolsko sobo. Ker je bil II. razred prenapolnjen — štel je namreč 102 učenk — se je ta razdelil na 2 oddelka. Oba je poučevala g. D. Vinšek. Urnik vsakega oddelka se je moral skrócić na 14 tedenskih ur.

4. okt. je praznovala šolska mladina god Njeg. Veličanstva s sv. mašo v ul. Ronco, dné 19. nov. pa god pokojne cesarice Elizabete s sv. mašo pri sv. Antonu Novem.

Gđc. Črnagoj je imela v novembru 12 dni dopusta v svrhu polaganja usposobljenostnega izpita.

Dné 2. dec. so praznovale učenke 66 letnico vladanja našega cesarja s sv. mašo. Pred službo božjo so se zbrale učenke v z zelenjem okrašenih šolskih prostorih, kjer so jim gđc. učiteljice razložile pomen tega dneva. Dan poprej so se udeležile učenke z učiteljstvom kinematografske predstave v gledališču Eden.

Dné 20. dec. so priredile učenke v Narodnem domu predstavo „Živa punčka“ v prid božičnici. Isto so ponovile dné 10. januarja.

Ženska CM podružnica je obdarovala za Božič revne učenke z obuvali, oblekami in drugimi stvarmi. — Od vojno-pomožnega urada je prejela naša šola 23 K za knjige učenkam, katerih očetje so poklicani pod orožje. Od dobička veselice, katero je priredila v oktobru CM Št. Jakobska šola, smo dobili 50 K za šolske potrebščine revnim učenkam.

Gospa Waschte-Burger je imela radi bolezní dopust od 15. jan. do 15. jul. Nadomestovala jo je g. A. Čok, ki je bila dotlej prideljena deški šoli.

Učenke so izdelovale med letom volnene jopice, nogavice, dokolenice in papirnaté podplate za vojake. Gđc. učiteljice so darovale mesečno 1% od svoje plače za šolske potrebščine revnim učenkam. Učenke so nabirale kovine za vojno. Nabrale so 180 kg različnih kovin. V ta namen so imele prosto dné 16. apr. pop. in 17. aprila dop.

Šolo je nadzoroval g. c. kr. okrajni šol. nadzornik prof. I. Nekerman dné 30. marca in 17. aprila.

Dné 16. maja se je udeležilo nekaj učenk z učiteljicami pogreba prof. Matko Mandiča.

Radi vojne se je v maju izselilo iz Trsta mnogo rodbin. Vsled tega je izstopilo v tem mesecu mnogo učenk. Učiteljice, ki so se za binkoštné praznike odpeljale domov, se po praznikih niso mogle več vrniti, ker je med tem Italija že napovedala Avstriji vojno. Ostale so na šoli le 3 učiteljice, in sicer g. Črnagoj, g. Čok in voditeljica. Poučevala je vsaka tri

razrede. Dne 10. jun. se je vrnila g. Medič, 14. jun. pa g. Hočevar. — G. D. Vinšek in Kersnik sta zboleli in dobili dopust do 15. julija. Tudi radovoljka g. N. Vinšek se ni povrnila. Odslej se je poučevalo v oddelkih. Vsaka učiteljica je imela po 2 razreda.

Dne 17. junija so priredile učenke vseh razredov izlet v Barkovlje.

Dne 26. jun. so se udeležile nekatere učenke slovesne zahvalne službe božje pri sv. Justu radi osvoboditve Lvova.

Dne 26. jun. je odšla radi bolezni na dopust še g. Črnagoj. Odslej so poučevale: g. Goli I. raz., g. Čok II. a in II. b, g. Hočevar III. IV. in V., g. Medič VI. VII. in VIII. raz.

Dne 5. jul. se je praznoval god slovanskih Blagovestnikov s sv. mašo v jezuitski cerkvi.

Pouk in napredek je zelo ovirala vojna, ker so nekatere učenke neredno obiskovale šolo in si tudi niso mogle kupovati šolskih potrebščin. Zdravstveno stanje je bilo dobro. Umrla je le ena učenka.

Učenke so bile tekom leta 4 krat pri sv. spovedi in sv. obhajilu. 27. maja je prejelo 40 učenk prvo sv. obhajilo.

Učiteljski zbor je imel v tem letu 9 konferenc.

I. četrtletje se je zaključilo dne 5. dec., II. dne 15. febr., III. dne 30. apr., IV. dne 15. julija.

Verouk je poučeval g. A. Čok, v I. razredu pa g. Nada Vinšek. — Italijanščino so poučevale g. Čok, g. N. Vinšek, g. D. Vinšek in g. Čuček.

V mesecih juliju in avgustu so se vršili počitniški tečajji, katerih se je udeleževalo 30—70 učenk. Otroci so hodili na izprehod, izdelovali nogavice za vojake, brali povesti itd. Nadzorovali so jih g. Hočevar in g. Medič od 20. jul. do 31. avg., g. Čok in g. Lah od 1. — 15. avg., g. Čok in g. D. Vinšek od 15.—31. avgusta.

Šolsko leto 1915/16.

Šolsko leto 1915./16. se je pričelo dne 18. sept. s sv. mašo. Upisovanje se je vršilo dne 13. 14. in 15. sept. Ker se za III. razred ni oglasilo veliko število učenk, sta se paralelki združili v en razred. I. in II. razred sta imela poldnevni pouk. V VI. VII. in VIII. raz. se je uvedel strokovni pouk. G. Medič je poučevala slovenščino, zgodovino in zemljepis, g. Črnagoj matematiko, fiziko in prirodopis, g. Waschte pa nemščino in risanje v vseh treh imenovanih razredih.

Dne 29. sept. je bil pouka prost dan v svrhu nabiranja volne, bombaža in kaučuka za vojne namene. Nabralo se je okoli 50 kg volne in bombaža in 20 kg kaučuka.

Dne 4. okt. so praznovale učenke god Njeg. Veličanstva s sv. mašo.

Dne 7. nov. so priredile učenke v Narodnem domu igro „Palčki“ v prid božičnici. Igra se je ponovila dne 14. nov. v isti namen.

Dné 19. nov. je praznovala mladina god pokojne cesarice Elizabete s sv. mašo.

Za semenj, ki se je vršil v gledališču Fenice v korist vojakom na bojnem polju in bolnišnicah in v proslavo 67 letnice vladanja Njeg. Veličanstva so darovale učenke različne predmete ter napravile mnogo ročnih del. V isti namen se je priredila dné 1. dec. v Narodnem domu patrijotična slavnost, pri kateri so sodelovale tudi nekatere naše učenke.

Dné 2. dec. je praznovala šolska mladina 67 letnico vladanja Njeg. Veličanstva s sv. mašo v jezuitski cerkvi. Cesarjeve podobe so se že prejšnji dan odličile z zelenjem. G. učiteljice so učenkam razložile pomen tega dneva, nakar so učenke zapele cesarsko pesem.

Slavnostna prireditev se je ponovila dné 19. dec. na korist ženski CM podružnici.

Dné 16., oziroma 17. dec. so prejele vse učenke od III. raz. dalje zakrament sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa za zdravje Njeg. Vel. cesarja in za blagor domovine.

Za Božič je obdarovala ženska CM podružnica revne učenke z oblekami in copatkami. Gospod J. Stoka pa je daroval 30.22 K, katere je nabral med svojimi znanci, za šolske potrebščine revnim učenkam.

Vsled odloka c. kr. namestništvenega svetnika z dné 30./12. 1915. št. 334/15. je bil od 10. jan. dalje v vsih razredih nepretrgan dopoldanski pouk.

Dné 6. febr. so priredile učenke v Konsumnem društvu v Rojanu veselico na korist ondotni CM podružnici. Na sporedu je bila igra „Palčki“, deklamacije in petje.

G. okr. šolski nadzornik I. Nekerman je bil na šoli v komisijonalnih uradnih zadevah dné 6. dec., 7. jan., 27. jan. in 8. febr., nadzoroval pa je posamezne razrede dné 2., 6., 7., 18., 21. in 22. marca. 28. aprila pa je pregledal vse spisne naloge vseh razredov.

V II. polletju so hodile učenke 6., 7. in 8. razreda ob nedeljah in praznikih pod nadzorstvom učiteljstva k sv. maši v cerkev sv. Antona novega.

Dné 5. marca so sodelovale učenke pri prireditvi v Narodnem domu. Na programu je bila Utvina igra „Mala prostovoljca“, Župančičev „Dvogovor“ in petje. Prireditev se je ponovila dné 7. marca.

Dné 29. 30. 31. marca in 1. apr. je cepil mestni zdravnik vsem učenkam kozice, ker se je pojavilo v Trstu več slučajev te bolezni.

Učiteljci A. Čok in D. Vinšek sta položili v aprilu usposobljenostni izpit v Ljubljani. V ta namen jima je družbeno vodstvo dovolilo 14 dni dopusta.

Dné 5. 12. 19. apr. in 3. maja so hospitirali in nastopali na šoli kandidatnje in kandidati goriškega učiteljišča. Pozneje so le nastopali, in sicer 2krat na teden do konca leta.

Učence so napravile tudi letos za vojake nekaj parov nogavic. Zbrale so tudi precejšno množino belih krp za obvezovanje ranjencev na soški fronti. 200 učenk, ki so se posebno odlikovale pri nabiranju kovin, volne in kaučuka, je dobilo od vojno-oskrbovalnega urada spominske liste. Na cvetno nedeljo je prodajalo 10 učenk oljčne vejice v prid vdovam in sirotam padlih vojakov. V tednu Rdečega križa sta bila 2 prosta dneva, in sicer 1. in 6. maja. Učence so prodajale po ulicah cvetke in znake Rdečega križa. Nabrale so tudi 30 udov za družbo Rdečega križa. Vojne znake je kupilo 50 učenk. Beguncem z Goriškega smo poslali 50 različnih šolskih knjig.

Učiteljsko osebje se je udeležilo podpisovanja III. in IV. vojnega posojila. Pri III. je podpisalo učiteljstvo vseh treh CM šol 1000 K, pri IV. pa učiteljstvo naše šole skupno z onim deške zopet 1000 K.

Učence so podpisale IV. vojnega posojila 400 K, posebej še Emilija Poljšak 1000 K, Ana Poljšak 1000 K in Ljubomira Knežič 200 K. Skupaj so podpisale učence torej 2600 K.

Dne 4. junija so priredile vse 3 CM šole v Nar. domu Ribičičevo igro „V kraljestvu palčkov“. Ponovila se je ta igra dne 18. 23. in 26. jun. Polovica čistega dobička se je darovala skladu za vdove in sirote padlih junakov, polovica pa CMD.

Dne 17. jun. se je vršilo drugo zbiranje volne, bombaža in kaučuka. Vodstvu vojne pomožne akcije „Zlato za železo“ se je poslalo 20 različnih zlatih predmetov, katere se je nabralo med učenkami. Dotičnim učenkam je darovalo omenjeno vodstvo železne prstane.

Dne 21. junija je prejelo 80 učenk prvo sv. obhajilo.

Učiteljski zbor je imel tekom leta 10 konferenc, pri katerih se je razpravljalo o došlih dopisih šolskih oblasti. Sestavili so se tudi novi učni načrti za vse razrede.

Šolski obisk je bil v tem letu dober, le ob deževnem vremenu je izostajalo v nižjih razredih več učenk, ker niso imele usnjatih čevljev. Zdravstveno stanje učenk je bilo povoljno.

Italijanščino so poučevale gospodične : Čok, Vinšek in Čuček, veronauk pa v vseh razredih g. Anton Čok.

I. četrtnetje se je zaključilo dne 3. dec., II. dne 10. febr., III. 29. apr. IV. pa 15. julija,

Učiteljstvo je priredilo z učenkami sledeče izlete in poučne izprehode :

I. razred 18. marca v „Gozdič“, 8. aprila v Barkovlje. 13. aprila poučni izprehod ob obali.

II. razred 7. aprila k „Lovcu“.

III. razred 8. oktobra k „Lovcu“, 22. okt. na grič h kapucinski cerkvi in sv. Justu, 23. okt. v Barkovlje, 17. maja izprehod po obmejnih ulicah IV. mestnega okraja, 27. maja k „Lovcu“, 24. junija v Barkovlje.

IV. razred 8. apr. v Barkovlje.

V. razred 4. apr. v Barkovlje, 1. jul. v Boljunec.

VI. razred 25. jan. in 21. febr. risale učenke po naravi v „Gozdiču“, 20. marca v Barkovlje.

VII. razred 17. jan. v prirodosl. odd. muzeja, 20. marca v Barkovlje.

VIII. razred 28. jan. v prirodosl. oddelek muzeja, 20. marca v Barkovlje, 8. jun. na Prosek, 27. jun. risanje po naravi v „Gozdiču“.

IV. Učila in knjižnice.

1. Deška šola.

Prirodoslovno - prirodopisna zbirka učil šteje

- a) za fiziko: 105 predmetov, 15 stenskih slik;
- b) za kemijo: 114 kemikalij, 32 pristrojov, 5 stenskih slik;
- c) prirodopis: 200 anatomskih in zooloških, 71 botaniških, 250 mineraloških in geoloških predmetov, zbirki in slik.

Dr. J. Pertot je poslal iz Istre, kjer služi kot vojaški zdravnik, mnogo prav lepih učil za živalstvo in posebno bogato zbirko fosilij.

Učenci: J. Slama VIII., Pečarič B. VII., Cetin A. VII., A Golec, Čehovin M., St. Baretto, F. Antončič, Škrk A., Bavdaž A., Miloš Zv., Poženel M., Kreševič J., Čič J. iz VI. razreda so darovali zbirki mnogo prav lepih učil.

Zemljepisno - zgodovinska zbirka učil šteje: 2 aparata, 14 zemljevidov, 52 z mljepisnih slik, 35 zgodovinskih slik in 8 novcev. Učencem Poženel M. VI. raz., je podaril razglednice idrijskega rudnika.

Šolarska knjižnica pri Sv. Jakobu ima 224, ona na Acquedottu 84 del; učiteljska pri Sv. Jakobu 378 del. Izposojil je bilo 456 oziroma 320 in 47.

2. Dekliška šola pri Sv. Jakobu.

Zbirka učil se je v teh dveh letih kar vihra vojna z nakupom le malo pomnožila, zato pa je učiteljstvo izdelalo več učil za pouk v realijah.

Kupili smo slike vladarjev in vojskovodij v svetovni vojni, vojno ladijo v celoti in v prerezu in nekaj učil za nazorni nauk.

Daroval je g. Boleslav Ternovec lepo urejeno zbirko hroščev in metuljev v 12 škatljah; g. Latscher nagačeno mačko in psa; gdč. Ana Gračner morsko zvezdo.

Varuhinja učil je sestavila 37 lepenk z razglednicami za zemljepisni in zgodovinski pouk in sicer: Gorenja Avstrijsko, Salcburško, Tirolsko, Galicijo, gališke noše, Kranjsko, Goriško,

Istro, Dalmacijo, Bosno, Hercegovino, Ogrsko, Trst, tržaško okoličje, Gorico, Reko, Dunaj, Ljubljano, Bled, Postojnsko jamo, Meran, Bolcan, Budimpešto, Rim; gradove, gore, slape, reke, jezera planinske kočje; Nemčijo, Srbijo, Italijo, Turčijo, Ameriko, Azijo, Afriko.

Gdč. Kmet je naslikala knežji in vojvodski prestol na gospodarskem polju; g. Oskar Delkin pa sliko, ki predstavlja umeščeno koroških vojvod.

Šolarska knjižnica ima 296 knjig, učiteljska 277. Izposojil je bilo v šolarški knjižnici tekom letošnjega leta 1016, v učiteljski 121.

3. Dekliška šola na Acquedottu.

V šolskih letih 1914/15. 1915/16. se ni kupovalo novih učil. Daroval pa nam je g. Artur Lokar lepi zbirki metuljev, hroščev, italijanski šrapnel in različne patrone, gospa Mohorčič pa več cevi, steklenic in steklenih skledic za kemične poizkuse.

Šolarska knjižnica šteje 78 knjig; 2 knjigi je daroval šoli g. Jakob Štoka. Izposojil je bilo 565.

Učiteljska knjižnica ima 59 vezanih knjig in 24 nevezanih. 4 knjige so bile podarjene in 9 pa kupljenih. Izposojil je bilo v tej knjižnici 52.

Pregledna statistična razpredelnica vseh treh šol 1914-15.

Šola	Razreda		Število šolskih otrok						Od koncem šol. leta 1914/15 navzočih								
	Število	nameščenje	Vspjeleth med šol. l. 1914/15	Vspjeleth v cel. l. 1914/15	umrlih 1914/15	izstoplih v šol. l. 1914/15	ostalih koncem š. l. 1914/15	je vere	narodnosti	domovinsko pravico	za višji razred	se učni neod-					
			š. leta 1914/15	š. l. 1914/15	l. 1914/15	l. 1914/15	š. l. 1914/15	rimsko-katol.	druge	v Trstu	druga na Primorskem v drugih delih	zrcilih	neizpr. šanli				
Deška pri Sv. Jakobu in na Acquadotto	I. a	Sv. Jakob	45	53	58	—	22	36	—	17	12	7	28	8			
	I. b	Sv. Jakob	44	54	57	—	10	47	—	20	21	6	37	10			
	I. c	Acquadotto	42 ⁸	59	60	—	23	37	—	20	10	7	25	11			
	I. d	Acquadotto	44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
	I. e	Acquadotto	41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
	II. a	Sv. Jakob	63	54	59	—	13	46	46	—	19	21	6	37	9		
	II. b	Sv. Jakob	65	53	60	—	14	45	44	1	21	16	8	39	6		
	II. c	Acquadotto	69	37	41	—	11	30	30	30	17	8	5	24	5		
	II. d	Acquadotto	—	40	43	—	17	26	26	—	12	12	2	21	5		
	III. a	Sv. Jakob	53	62	64	—	14	50	50	—	24	17	9	41	9		
	III. b	Sv. Jakob	53	61	62	—	8	51	51	—	16	27	11	42	10		
	III. c	Acquadotto	77	68	69	—	9	60	60	—	29	17	14	53	2		
	IV. a	Sv. Jakob	43	40	42	—	13	29	29	—	17	5	7	21	7		
	IV. b	Sv. Jakob	44	42	42	—	8	34	34	—	15	11	8	23	7		
	IV. c	Acquadotto	58	57	63	—	8	55	55	—	35	8	12	45	8		
	V. a	Sv. Jakob	40	53	55	—	15	39	39	—	27	9	3	35	4		
	V. b	Acquadotto	25	34	37	—	11	26	26	—	11	5	10	26	—		
VI.	Sv. Jakob	57	48	50	—	28	22	22	—	15	4	3	19	3			
VII.	Sv. Jakob	—	30	31	—	7	24	24	—	16	5	3	23	1			
Vsota			863	845	893	2	231	660	660	4	331	208	121	544	104	12	182

*) v š. l. 1913/14 je to število otrok v vspradnici I. c pri Sv. Jakobu, nastednja števila veljajo za l. c 1914/15, ki je bila na Acquadotto

Šola	Razreda		Število šolskih otrok						Od koncem šol. leta 1914/15 navzočih										
	Število	nameščenje	Vspjeleth med šol. l. 1914/15	Vspjeleth v cel. l. 1914/15	umrlih 1914/15	izstoplih v šol. l. 1914/15	ostalih koncem š. l. 1914/15	je vere	narodnosti	domovinsko pravico	za višji razred	se učni neod-							
			š. leta 1914/15	š. l. 1914/15	l. 1914/15	l. 1914/15	š. l. 1914/15	rimsko-katol.	druge	v Trstu	druga na Primorskem v drugih delih	zrcilih	neizpr. šanli						
Deška pri Sv. Jakobu	I. a	Sv. Jakob	52	74	76	1	20	55	—	28	21	6	49	6					
	I. b	Sv. Jakob	57	78	79	—	19	60	—	30	16	14	46	12					
	I. c	Acquadotto	54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
	II. a	Sv. Jakob	49	65	65	1	10	54	54	—	30	17	7	47	7				
	II. b	Sv. Jakob	49	65	67	—	7	60	60	—	36	16	8	48	8				
	III. a	Acquadotto	54	53	57	1	11	45	45	—	21	15	9	34	8				
	III. b	Acquadotto	55	50	58	1	15	42	42	—	24	14	4	25	10				
	IV. a	Sv. Jakob	41	45	45	—	3	42	42	—	27	9	6	33	7				
	IV. b	Sv. Jakob	38	47	49	—	5	44	44	—	19	21	4	40	2				
	V. a	Acquadotto	35	37	38	—	12	26	26	—	14	7	5	17	6				
	V. b	Acquadotto	41	34	36	—	7	29	29	—	20	5	4	21	3				
	VI.	Sv. Jakob	57	47	53	—	13	40	40	—	30	6	4	25	4				
	VII.	Sv. Jakob	—	33	33	—	7	26	26	—	18	5	3	21	—				
	Vsota			582	628	656	4	129	523	523	—	297	152	74	406	73	44	89	
	Deška na Acquadotto	I. a	Acquadotto	53	67	73	—	20	53	53	—	32	13	8	44	7			
		I. b	Acquadotto	55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
		II. a	Acquadotto	81	51	53	—	20	33	33	—	16	10	7	27	5			
II. b		Acquadotto	—	51	51	—	17	34	34	—	18	8	8	26	6				
III.		Acquadotto	79	68	71	—	16	55	54	1	34	15	6	48	8				
IV.		Acquadotto	91	57	61	—	28	33	33	—	19	8	6	25	7				
V.		Acquadotto	67	82	84	—	53	31	31	—	21	7	3	24	5				
VI.		Acquadotto	71	75	77	—	36	41	41	—	26	9	6	31	7				
VII.	Acquadotto	43	54	54	—	18	35	35	—	1	23	6	28	5					
VIII.	Acquadotto	—	30	31	—	13	18	17	1	14	2	2	18	—					
Vsota			540	535	555	1	221	333	331	2	323	5	203	78	52	268	50	15	
Skupna vsota			1985	2008	2101	7	581	1516	1514	2	1507	9	831	438	218	1218	227	71	413

Pregledna statistična razpredelnica vseh treh šol 1915-16.

Šola	Razreda		Število šolskih otrok						Od koncem šol. leta 1915/16 navzočih															
			nameščenje		vstopjeht med šol. l. 1915/16		vstopjeht v ce- loti v šolsk. l. 1915/16		umrlih 1915/16		izstopih v šol. l. 1915/16		ostalih koncem šol. l. 1915/16		je vere		narodnosti		domovinsko pravico		za višji razred		se uči neob- se učni laščine	
			Šte- vilno	Šte- vilno	Šte- vilno	Šte- vilno	Šte- vilno	Šte- vilno	Šte- vilno	Šte- vilno	Šte- vilno	Šte- vilno	Šte- vilno	Šte- vilno	Šte- vilno	Šte- vilno	Šte- vilno	Šte- vilno	Šte- vilno	Šte- vilno	Šte- vilno	Šte- vilno		Šte- vilno
Deska pri Sv. Jakobu in na Acquedotto	I. a	Sv. Jakob	36	62	11	73	—	3	70	70	1	69	1	28	27	15	58	12	—	—	—	—		—
	I. b	Sv. Jakob	47	62	13	75	—	5	70	70	—	89	1	32	21	17	58	12	—	—	—	—	—	—
	I. c	Acquedotto	37	67	10	77	1	13	68	63	—	60	3	30	18	15	46	13	4	—	—	—	—	—
	II. a	Sv. Jakob	46	45	5	50	—	5	15	45	—	45	—	22	13	10	37	8	—	—	—	—	—	—
	II. b	Sv. Jakob	45	45	3	48	1	1	46	46	—	44	2	17	23	6	39	5	2	—	—	—	—	—
	II. c	Acquedotto	30	38	12	50	—	2	48	47	1	48	—	24	14	10	39	9	—	—	—	—	—	—
	II. d	Acquedotto	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	III. a	Sv. Jakob	50	48	7	55	—	4	51	51	—	51	—	20	23	8	36	14	1	—	—	—	—	—
	III. b	Sv. Jakob	54	49	5	54	—	3	51	51	—	51	—	26	17	8	35	14	2	—	—	—	—	—
	III. c	Acquedotto	60	61	6	67	—	4	63	62	1	62	1	31	23	9	52	10	1	—	—	—	—	—
	IV. a	Sv. Jakob	29	45	5	50	—	7	43	43	—	43	—	16	18	9	31	12	—	—	—	—	—	—
	IV. b	Sv. Jakob	34	48	1	49	—	3	46	46	—	45	—	1	23	13	10	32	11	3	—	—	—	—
	IV. c	Acquedotto	55	39	7	46	—	5	41	41	—	40	—	1	18	15	8	34	7	—	—	—	—	—
	V. a	Sv. Jakob	39	52	13	65	—	14	51	51	—	51	—	23	16	12	37	12	2	—	—	—	—	—
	V. b	Acquedotto	26	43	5	48	—	7	41	41	—	41	—	26	6	9	35	6	—	—	—	—	—	—
	VI.	Sv. Jakob	22	60	6	66	—	12	54	54	—	53	—	1	30	10	14	30	21	3	—	—	—	—
	VII.	Sv. Jakob	24	30	1	31	—	5	26	25	1	26	—	19	4	3	16	9	1	—	—	—	—	—
	VII.	Sv. Jakob	—	16	1	17	—	3	14	14	—	14	—	7	5	2	12	2	—	—	—	—	—	—
VIII.	Sv. Jakob	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vsota			680	810	111	921	2	96	823	820	3	812	11	392	266	165	627	177	19	189				

Dekliška pri Sv. Jakobu	I. a		55	64	15	79	—	5	74	74	—	73	1	48	16	10	59	15	—	—	—	—	—	—	
	I. b		60	68	13	81	1	2	78	78	—	77	1	43	22	13	59	15	4	—	—	—	—	—	
	II. a		54	59	4	63	—	1	61	61	—	61	—	1	37	14	6	53	8	—	—	—	—	—	
	II. b		60	59	5	64	—	2	61	61	—	60	—	—	25	21	9	40	12	3	—	—	—	—	
	III. a		45	57	2	59	—	4	55	55	—	55	—	—	35	17	3	43	10	2	—	—	—	—	
	III. b		42	56	2	58	—	1	55	55	—	55	—	—	23	16	5	33	8	3	—	—	—	—	
	IV. a		42	40	4	44	—	—	44	44	—	44	—	—	19	13	7	29	8	2	—	—	—	—	
	IV. b		44	37	5	42	—	3	39	39	—	39	—	—	42	12	8	54	8	—	—	—	—	—	
	V. a		26	56	8	64	—	—	62	62	—	62	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	V. b		29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	VI.		40	55	5	60	—	—	58	58	—	58	—	—	38	11	9	40	10	8	—	—	—	—	
	VII.		26	24	1	25	—	—	23	23	—	23	—	—	18	4	1	19	—	4	—	—	—	—	
	VIII.		—	16	—	16	—	3	13	13	—	13	—	—	5	6	2	13	—	—	—	—	—	—	
	Vsota			523	591	64	655	3	29	623	623	620	3	377	163	83	492	103	26	128					
	Dekliška na Acquedotto	I.		53	65	18	83	—	5	78	78	—	74	4	38	24	16	60	12	6	—	—	—	—	—
		II. a		33	59	7	66	—	2	64	64	—	64	—	—	37	17	10	53	9	2	—	—	—	—
		II. b		34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		III.		55	79	7	86	—	3	83	83	—	82	1	57	12	14	60	20	3	—	—	—	—	—
IV.			33	57	2	59	—	3	57	56	1	56	1	33	14	10	43	14	—	—	—	—	—	—	
V.			31	55	—	62	—	1	61	61	—	61	—	—	46	9	6	44	13	4	—	—	—	—	
VI.			41	66	5	71	—	2	69	69	—	68	1	46	19	4	49	15	5	—	—	—	—	—	
VII.			35	38	8	46	—	5	41	41	—	41	—	—	33	6	2	31	7	3	—	—	—	—	
VIII.		18	32	1	33	—	3	30	30	—	30	—	—	20	8	2	28	1	1	—	—	—	—		
Vsota			333	451	55	506	23	483	482	482	476	7	310	109	64	368	91	24	221						
Skupna vsota				1516	1852	230	2082	5	148	1929	1925	4	1908	21	1079	538	312	1457	373	69	538				

Pregledna statistična razpredelnica vseh treh let 1915-16

Vrednosti		1915		1916		1917		1918		1919		1920		1921		1922		1923		1924		1925		1926		1927		1928		1929		1930		1931		1932		1933		1934		1935		1936		1937		1938		1939		1940		1941		1942		1943		1944		1945		1946		1947		1948		1949		1950		1951		1952		1953		1954		1955		1956		1957		1958		1959		1960		1961		1962		1963		1964		1965		1966		1967		1968		1969		1970		1971		1972		1973		1974		1975		1976		1977		1978		1979		1980		1981		1982		1983		1984		1985		1986		1987		1988		1989		1990		1991		1992		1993		1994		1995		1996		1997		1998		1999		2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029		2030	
Vrednosti		1915		1916		1917		1918		1919		1920		1921		1922		1923		1924		1925		1926		1927		1928		1929		1930		1931		1932		1933		1934		1935		1936		1937		1938		1939		1940		1941		1942		1943		1944		1945		1946		1947		1948		1949		1950		1951		1952		1953		1954		1955		1956		1957		1958		1959		1960		1961		1962		1963		1964		1965		1966		1967		1968		1969		1970		1971		1972		1973		1974		1975		1976		1977		1978		1979		1980		1981		1982		1983		1984		1985		1986		1987		1988		1989		1990		1991		1992		1993		1994		1995		1996		1997		1998		1999		2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029		2030	

